

löttünk álló, magasabb rendű lényben, aki igazgatja a mi sorsainkat. Harc közben nincs hit az Istenben. Harc közben csak az élet-ösztön dolgozik, ha ugyan az idegek még nincsenek a teljes érzéketlenségig kimerülve.

Már most, miért kellett nekem egy magasabb szellemi lényt elfogadnom?

Lehetetlen, hogy pusztán emberi erővel tartottuk fel a szennyes dradatot. Ilyen lehetetlen tulerővel szemben egy maroknyi sereg felsőbb segítség nélkül nem állhat meg. Egy példát, amire az „Isten uja“, vagy micsoda elnevezés ráillik. Juliusban, a második Isonzó-csata alatt az olaszok Elpusztult a mi

Elfoglalták a hegyet, a tengerparti arcvonal kulcsát. Egy teljes napig az övék volt. Nem kellett volna mást csinálniok, mint fölkelni és sétálni előre. És itt lépett közbe a Sors, nevezzük így: Isten. Nem jöttek. Talán nem mentek. Ez mellékes különben. A fő az, hogy nem jöttek. Huszonnégy órába került, míg valahonnan előráncigáltunk tizenkét zászlóaljat, amely három óra alatt elzavarta őket a San Micheléről. Pedig ők többen voltak.

És nem tudtak megállni. És sok ilyen példát lehetne még felsorolni. Most még valamit.

Ezért mondják a bakák az orosz frontról: „Az nem harctér!”

Higye el, hogy ezek nemcsak papírra vetett szavak, hanem ez valóság. Vagy a valóság talán még ennél is rosszabb.

Nem rossz kedvemben irtam e sorokat. Sohse láttak engem a San Michelén sem rosszkedvűnek. Csak komolyam irtam, amit irtam. Talán nem az lett a levelem, aminek indult, de majd legközelebb...

Pollák Testvérek

férfi és női divatcikkek legnagyobb raktára. —

**:: Legmegbízhatóbb cég. ::
Legolcsóbb beszerzési forrás.**

**Csekonics-u. 6. Széchenyi-tér 17.
Telefon 854. Telefon 855.**

Vágómarhavétel.

Prima vágómarhát és pedig ökröt, tehenet és bikát legmagasabb napi áron vásárol megbízásból a

**Huspénztár Részv.-Társ.
Szeged-Közvágóhid. Telefon 615.**

A csecsemővédelem és a tanyai erkölcsök.

— Nyílt levél. —

Főtisztelendő ur, én önt csak látásból ismerem eddig, most már beszéde után is ismerem. És mondhatom, amíg csak látásból ismertem, sokkal kellemesebb volt reám nézve ez az ismeretség, mint most, amikor ime: levelet írok önnek. Főtisztelendő ur, ön vasárnap prédikációt tartott a röszei híveknek. Abban a szerencsében részesülhettem, hogy ezt a prédikációt én is meghallgathattam. Hogy miről beszélt, vagy beszél ön, uram a templomban, ahhoz igazán semmi közöm nincs. Utóvégre, ha van szólásszabadság a világon, bizonyos, hogy a templomi szólásszabadság a legszélesebbkörű. Ám ön nem elégedett meg a templomi prédikáció jogával, ön kiállott az utcára, hogy odakint is folytassa prédikációjának azt a részét, melyet, — amint mondta — a templomban nem mondhat el, mert — elkárthoznák.

Tehát ön uram, kiállott a templom elé és abban a megtiszteltetésben részesítette ezt a bizonyos: Délmagyarország című ujságot, hogy róla, hogy egy cikkről beszélt. Egy cikkről, amely a tanyáról szólt, főleg a tanyai asszonyok mai moráljáról. És ön, ahelyett, hogy az önnek sokkal megfelelőbb irányban, a tanyai morál lehető javítása felé szónokolt volna, azok ellen fordult, akik a város hatósága nevében kimentek a tanyára a kint pusztuló gyermekek megmentése, a mezitláb járó szerencsétlen, elhanyagoltak megsegítése érdekében csinálni propagandát. Ön ezt mondta, uram: — persze azok jobban szereték volna, ha mezitláb mentetek volna el a gyermekvédelmi gyűlésbe, ha nem lett volna a fejteken sokrojtú selyemkendő. — Azaz más szóval: „azok“ ellenségeitek, a jóbarátok: én vagyok. És ha azok ellenségeitek, dobjátok el mindazt, amit mondtak, és csak reám hallgassatok.

Ön uram, szembehelyezkedett a hatósággal ekkor. Veszélyeztetni egy komoly nemzeti munka sikerét. Avagy jobban szereti, ha sok gyermek pusztul? Vagy mit akar?

Egyedül az lett volna a célja, amint mondta is, hogy megtudja: ki beszélte ezeket „annak az ujságírónak“? Vagyis, Ön keresett egy embert, aki látni mert aki igaz mert lenni. És ezért, az egy ember megismeréseért rendezte az egész attrakciót? Én meg mondom Önnek, ki volt az az egy ember. Ne keresse tovább. Az egész tanya, mint egy ember tudja azokat, amelyeket az a bizonyos ujságcikk elmondott. Az az egy ember a: tanya.

Főtisztelendő ur, kérni akarom még Önt a szeretet vallásának nevében: ne verekedjünk most az esetleg más erkölcsi felfogású emberekkel, ne nehezítse meg, ne veszélyeztesse a társadalom és a hatóság megértő, áldozatrakész gyermekmentő munkáját. Hiszen ha ön nem cifraságnak tekinti ruháját, minden erőjével segitenie kell a gyermek védelmének nehéz munkájában.

Egy hallgatója.

•Fog-Krém

KALODONT
70 Fillér

Ünnepnap délután a Korzón.

(Mégis csak külömb a huszár.) A háboru minden ellentétet kiegyenlítő hatásáról elmélkedtem ép, amikor láttam, hogy békés egyetértésben ballag egymás mellett a korzón: egy huszár — na nem volt délceg dalia, bizonyára azért viselte a karján a tisztiszolga-jelvényt — és egy baka, szintén tisztiszolga. Kutyamosóknak nem szabad őket többé hívunk, mert vérukkal mosták le ezt a gunyvet a tisztiszolgák, akik közül sokan az önfeláldozás csodálatraméltó példáját mutatták a háboruban és tisztességhez juttattak minden tisztiszolgát. Szóval békés egyetértésben ballag egymás mellett a két tisztiszolga: a huszár, meg a baka. Amint egész közel jutok hozzájuk, a következő jellemző párbeszédnek vagyok a fültanuja.

A huszár: Na Miska, mit kaptál újvra a gazdától?

A baka: Öt koronát, barátom! (A hanglejtésből kiérezhető, hogy nagyon meg van elégedve újévi ajándékával.)

A huszár: A' semmi! Az én gazdám negyven koronát adott nekem. Értsd meg jól: Negyven koronát!

A baka (elhüledve): Negyven koronát?!

A huszár (gyöngéden, vigasztalólag): Na tudod Miska, az én gazdám sokkal gazdagabb is, mint a tied, hát többet is adhatott. Hogy szolítod te külömben a gazdádát?

A baka: Hogy? Hát hogy? Méltóságos urnak!

A huszár: Na az enyém, (ne éljünk huszáros kifejezéssel, mint a huszár!) kirugna, ha így szolítanám.

A baka: Hát aztán hogy szolítod?

A huszár: Hogy? Hát csak úgy, hogy ezredes ur.

A baka: Ejnye, de olcsón adom én az ezredesemnek a méltóságos címet, azért adhatott volna ő is vagy negyven koronát újvra, vagy legalább huszat, de legalább is tizet. De nem öt koronát!

A huszár: Látod, látod Miska, sohse akartad elhinni, hogy külömb a huszár, mint a baka, most itt van ni! Ugy-e, hogy mégis külömb a huszár?!...

(Nincs itt egy lélek se.) Vannak emberek, akiknél az ember csak a báránylét kezdődik és vannak emberek, akik csak a maguk rangjából tartanak valakinek. A többi, az senki. És nemcsak fölül van az így, de alul is. Ezt dokumenstrálja a következő két ünnepnap-délutáni korzó-eset.

Délután négy órakor:

A korzón sűrű embertömeg hullámszik föl-alá. Hat-hét leány is egymásba ölti a karját, egész láncot képeznek. Lehetetlenül tarka, rikító lányláncok, amelyek csak úgy vonzólag maguk után a katonaságot. A pengő sarkantyú és az aszfalthoz ütődő kard, mintha csörgése volna e láncnak. Akinek sietős dolga van, kerülje el e tájat, mert ebben a tömegben nem lehet sietni, ez a tömeg magával sodor, visz, mint a víz a gazdátlan csónakot. S amint ebben a csónakban nincs akarat, hogy ott kössön ki, ahol éppen célszerű volna, úgy az ilyen tömegbe került ember sem mehet oda, ahová akar, hanem megy oda, ahová éppen viszik. Szóval leirhatatlanul sűrű a tömeg. A sok cseléd, konyha- és szobalány, baka, huszár, tüzer, utász, népfelkelő, sorbeli katona, magyar, sváb, oláh, cseh, bolgár közt két előkelőség: egy bőszyknyájú, prémes ruhájú, drága kalapos hölgy és egy vasalt nadrágos, cilinderes, kifogástalan eleganciával öltözködött ur. A sok cseléd- és katonanép majd szétszedi őket akaratlanul is.

— Gyerünk a kávéházba! — szól a nagy tolongásban az ur, *nincs itt egy lélek se!*

Este félnyolckor:

A cicáknak, babáknak, Julesáknak, Katáknak letelt a kimenő délutánja. Mind haza takarodtak már s legfőljebb még a kapualiban cuppankodnak bakával, tüzerrel, huszárral, utással, magyarral, svábbal, románval, szerbvel — csehvel. A korzón már más vetés tarkállik. Elegáns delnők, rokkant és nem